
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

פוליטיקה של פופוליזם - 54614

תאריך עדכון אחרון 20-07-2017

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: תכנית בלימודי אירופה

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר אודליה אושרי

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: Odelia.Oshri@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: 12:30-13:30

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

מאז שנות התשעים, מפלגות פופוליסטיות מימין ומשמאל בססו עצמן במערכת המפלגתית באירופה. בד בבד, המשבר הכלכלי של שנת 2008 ומשבר ההגירה האחרון עוררו רגשות פופוליסטיים, אירוסקפטיים ולאומניים וחידדו את הקרע בין אלו התומכים בגבולות פתוחים ובעל לאומיות ובין אלו המחזיקים בתפיסות לאומניות ואירוסקפטיות. מטרת קורס זה הינה להבין, לדון ולחקור את תופעת פוליטיקת ימין ושמאל קיצוני באירופה. בין השאלות המרכזיות עליהן מבקש הקורס לענות הן: האם למפלגות פופוליסטיות יש מאפיינים משותפים? מי מצביע למפלגות אלו? מהן הסיבות לעליית כוחן של מפלגות פופוליסטיות באירופה ומדוע חלק ממדינות אירופה מצליחות להחזיק ב"חסינות" מפוליטיקה פופוליסטית? מהי ההשפעה של מפלגות פופוליסטיות על מדיניות ציבורית ועל מוסדות דמוקרטיים? מה הקשר בין גלובליזציה, משבר הדמוקרטיה ומשברים כלכליים להצלחתן של מפלגות אלו והאם התופעה בכלל ייחודית לאירופה?

מטרות הקורס:

מטרתו הרחבה יותר של הקורס הינה לחשוף את הסטודנטים/ות למורכבות המחקר האמפירי, ולכן גם מורכבותה התיאורטית של תופעת הפופוליזם ולהעריך את השפעתה על פוליטיקה דמוקרטית באירופה. הקורס מציע בחינה השוואתית של תופעת הפופוליזם ומבוסס על חומרים תיאורטיים ואמפיריים שהתפרסמו לאחרונה בבמות מחקר שונות בדיסציפלינה של מדע המדינה במובנה הרחב.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

המשתתפים/ות בקורס ירכשו כלים אנליטיים באמצעותם יוכלו לנתח הן תאורטית והן אמפירית את תופעת הפופוליזם באירופה על ביטוייה השונים.

דרישות נוכחות (%):

100%

שיטת ההוראה בקורס: הרצאות ודין בכיתה

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

- חלק א': מבוא ומושגי יסוד
1. היכרות, מטרות הקורס ותכניו
2. מהו פופוליזם? מאפיינים כלליים
- חלק ב': פופוליזם: רעיונות ומוסדות
3. פופוליזם בזמן ובמרחב
4. מבנה של מפלגות פופוליסטיות
- חלק ג': הסברי ביקוש לעליית הפופוליזם
5. מיהו הבוחר הפופוליסטי?

-
6. תפקיד התקשורת
חלק ד': הסברי היצע לעליית הפופולזים
7. האם מנהיגי מפלגות פופוליסטות כריזמטיים?
8. היכן מפלגות פופוליסטיות נכשלות?
חלק ה': שיח פופוליסטי
9. העם 'הטהור' מול האליטות 'המושחתות' / מקומיים מול מהגרים/ה'אני' מול ה'אחר'
חלק ו': השפעת פופליזם על מדינות דמוקרטיות באירופה
10. כשמפלגות פופוליסטיות מכהנות
11. השלכות נורמטיביות של פופולזם על הדמוקרטיה
12. הזירה המחקרית וכיווני מחקר עתידיים
13. מפגש מסכם וחלוקת מבחן בית

חומר חובה לקריאה:

רשימת הקריאה מופיעה באתר moodle של הקורס

חומר לקריאה נוספת:

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

- מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 90 %
הרצאה 0 %
השתתפות 10 %
הגשת עבודה 0 %
הגשת תרגילים 0 %
הגשת דו"חות 0 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 0 %

מידע נוסף / הערות:

הגשת מבחן בית בקורס. תאריך היעד: יום שלישי, 10 ביולי 2018 עד השעה 12:00 בצהריים.
ההגשה לממשק מודל. היקף: עד 10 עמודים ברווח כפול, פונט 12. מניין העמודים לא כולל רשימת מקורות ונספחים.